

Sygn. akt I CSK 597/14

POSTANOWIENIE

Dnia 22 stycznia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z wniosku K. G., B. G. i L. P.

przy uczestnictwie J. G. i G. K.

o dział spadku,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 22 stycznia 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania J. G. od postanowienia Sądu Okręgowego w T.

z dnia 14 listopada 2013 r., sygn. akt I 1 Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy jako sąd kasacyjny nie jest sądem powszechnym zwykłej, trzeciej instancji, a skarga kasacyjna (podobnie jak uprzednio - kasacja) nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego.

Skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia o charakterze nadzwyczajnym. Ma przede wszystkim na celu - w interesie publicznym - ujednolicenie orzecznictwa sądów powszechnych, rozstrzyganie sporów precedensowych oraz o istotnym znaczeniu dla rozwoju prawa i judykatury sądowej. W związku z tym jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie, w którym skarżący powinien wskazać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i związku z tym istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący w odrębnym wywodzie wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Uczestnik J. G. wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparł na przesłankach określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. Jego zdaniem w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne stosowania art. 1039 i 1040 k.c. oraz zachodzi potrzeba wykładni tych przepisów a nadto art. 1042 na gruncie

niniejszej sprawy a także w aspekcie analogicznych stanów faktycznych, kiedy spadkodawcy są współwłaścicielami nieruchomości, które darują spadkobiercom, a ci na nie się uwłaszczyli.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że jeżeli skarżący, jako okoliczność uzasadniającą wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to powinien nie tylko to zagadnienie przedstawić przez jego sformułowanie z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało, a także przytoczyć argumenty prawne prowadzące do rozbieżnych ocen prawnych, ale ponadto wykazać, że jest to zagadnienie nowe, którego rozwiązanie jest istotne nie tylko dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy, lecz także dla praktyki sądowej (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 3 października 2002 r., II CKN 447/01, niepubl.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, niepubl.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, niepubl.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl.; z dnia 28 czerwca 2008 r., III CSK 99/08, nie publ.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, niepubl.).

Tych wymagań nie spełnia przedmiotowy wniosek o przyjęcie z tej przyczyny skargi kasacyjnej do rozpoznania. W uzasadnieniu wniosku nie zostało w żaden sposób sformułowane zagadnienie prawne, które na tle art. 1039 i 1040 k.c. miałyby rozstrzygnąć Sąd Najwyższy.

Natomiast dla spełnienia wymogu art. 398⁴ § 2 w zw. z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. konieczne jest przedstawienie, jakie poważne wątpliwości budzi wykładnia określonych przepisów prawa lub wskazanie rozbieżnych orzeczeń sądowych wydanych w oparciu o różną wykładnię tych przepisów (tak Sąd Najwyższy m.in. w postanowieniach z dnia 25 października 2007 r., V CSK 357/07, niepubl.; z dnia 19 marca 2008 r., II CSK 21/08, niepubl.).

Również tego wymagania nie spełnia uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w którym odwołuje się jedynie do „potencjalnych” rozbieżności w orzecznictwie oraz różnego traktowania nabycia z mocy prawa

własności nieruchomości w trybie ustawy uwłaszczeniowej w przyszłym postępowaniu działowym.

Z tych względów uznając, że nie zostały spełnione przesłanki przejęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. postanowił jak wyżej.